

Černogorai eina priekyn ir keletą kaimų

Serbijos karalius Italijoje

Paskandintas pasažierinis francūzų laivas

Graikai paleidžia savo kariuomenę

CERNOGORAI EINA PRIEKYN.

PARYZIUS, gr. 28. — Černogorai tebeveda savo ofensivą ir atsikėmė keletą kaimų ir miestelių, padarydami austrams didelių nuostolių. Oficialis černogorų pranešimas sako:

"Musų kariuomenė Sanjak'e tęsia savo ofensivą ir atėmė iš priešo kelis kaimus ir miestelius, tarp jų Guduče, Duevo ir Dobrido. Austrai aplaikė didelius nuostolius mušiuose už pozicijas."

SERBIJOS KARALIUS ITALIJOJ.

PARYZIUS, gr. 28. — Serbijos karalius Petras atvyko iš Durazzo į Avlosą ant italų kruizerio. Karalių reikėjo išnešti ant krasto kedėj.

Paskui jis liko nuvežtas į prastus namus, kur jis ir apsigyveno. Atvykęs jis paklausė kiek reikės mokėti už kambarį, nes jis neturįs aukso.

Pasikalbėjime su korespondentais jis pasakė, jog jis dar reivis — gen. Tutani. Jis daugiau neduodas palieptimų. Dabar viskuo komanduoja sosto įpėdinis. Jis gi ateities valdžiai nieko nereiškia ir kaipo kareivis turi tik klausyti.

Jo kareiviai miršta iš bado ir nuovargio ir reikia juos pirmau pasotinti ir duoti kelias savaites pasilsėti.

Vieno jis tik nori — sulaukti kada jo žmonės pergalės.

FRANCŪZŲ LAIVAS PASKANDINTAS.

Didžiama pasažierių ir igulos išgelbėta.

PARYZIUS, gr. 28. — Laivyno ministerija paskelbė, kad 24 d. gruodžio Viduržemio juroje submarina be jokio perspėjimo torpedavo ir paskandino francūzų laivą Ville de la Cotat, vežusį ir pasažierius.

Didžiama pasažierių ir igulos paskandinta.

80 ŽMONIŲ ŽUVO ANT LAIVO.

PARYZIUS, gr. 28. — Ant paskandintojo nežinomos submarinos laivo Ville de la Cotat žuvo 80 žmonių. Amerikiečių nebuvo nė vieno. Submarina paskandino be jokio perspėjimo, matyties buvo vien periskopas. Laivo intalpa — 6,390 tonų.

GRAIKAI DEMOBILIZUOJA ARMIJĄ.

LONDONAS, gr. 28. — Iš Athenų pranešama, kad išleistas palieptimas paleisti namo dviejų klesų atsarginius.

PASKANDINTAS ANGLŲ LAIVAS.

NEW YORK, 28. — Gauta čia žinios, kad 10 d. gruodžio Archangelsko porte galbut nuominos paskendo didelis 15,000 tonų intalpos anglų laivas.

Zinia užslepta, kad laivą savininkai nenusigastų delei pavojaus laivams Rusijos vandenyse.

Austrai perspeja Czernogorus

Pataria jiems bereikalingai nelietai kraujo. Černogorams truksta maisto ir amunicijos

(Iš korespondentų pranešimų).

RYMAS, gr. 28. — Serbijos kunigaikštis Aleksandras Karađeović ir kunigaikštė Daria atvyko iš Durazzo į Rymą.

Kunigaikštis sako, kad Černogorijoje karė siaučia tuo pačiu smarkumu, kokių pasižymėjo vokiečių-austrų kampanija Serbijoj.

Austrai, nors ir su dideliais nuostoliais, persiveržė per pirną černogorų apsigynimo liniją ir dabar mušiai eina už antrąją apsigynimo liniją, sudedančią iš augštų kalnų ant vakarinio kranto Tara upės.

Austrijos karaliaus proklamacija, patarianti černogorams sustoti kariavus užgingeidavus, bet Cetinje padarė mažą įspudį.

Drin klonyj sukilo albanai ir daug serbų išžudė. Padėjimas Skutari yra labai blogas. Jei tulkinkinkai bėgyje 10 dienų nepasitų amunicijos ir maisto, viskas bus pabaigta.

Padėjimas Černogorijoje yra irgi labai blogas. Černogorai kariauja labai atkakliai, bet austrai, yra skaitlingesni ir dabar jie laiko savo rankose Bjelopolje ir Berane už pirmosios černogorų apsigynimo linijos. Dabar černogorai bando atsilaukyti ant Tara upės.

Karalius Nikolajus sako, kad

Vokiečiams trūksta amunicijos

Rusai dabar turi užtekinti amunicijos. Padidinta ir kariuomenė

(Iš korespondentų pranešimų).

PETROGRADAS, gr. 28. — Užstojusį Rusijoj žiema atsiliepi ir karės lauke, kur kasimas tranšėjų apsisotjo ir kariuomenės veikimas apsirubežiuoja vien dabartinę liniją. Net šiaurėj, kur Dauguvos upė galima pereiti ledu jokio smarkesnio veikimo nėra. Būna vien tik maži, jokios svarbesnės reikšmės neturintys, susirėmimai.

Dalykas tame, kad vokiečiai yra pavargę ir jiems taipgi trūksta amunicijos. Dabar rusų batarėjos išaikvoja daugiau šovinį, negu vokiečių batarėjos. Ir tuo atžvilgiu rusų padėjimas kas syk gerėja.

Vietinis pasisėkimas, kokis būna pranešamas rusų oficialiuose pranešimuose, priguli černogorams labai sunku kariauti, nes jiems trūksta amunicijos ir maisto ir kareiviai tankiai turi kariauti alkani. Bet jis tikisi, kad tulkinkinkai pagerins padėjimą.

Černogorai visuomet reikalauja pagalbos iš šalies, dabar tulkinkinkai, ir tai tuojaus, turi juos viskuo aprūpinti.

Austrų aviatoriai išmėtė sekamą proklamaciją: "Černogorai: — Jus matėt ką mes padarėm su Serbija. Mėnuo atgal musų kariuomenė buvo sunku pereiti Dunojų delei pakilusio vandens, šian dien mes iškėlėm savo vėliavą ant Bielgrado, Niš, Pristina, Kragujevac ir Prisrend. Musų tulkinkinkai, bulgarai įsiveržė į Serbijos širdį ir nuvijo serbus prie jų rubežiaus. Tas turėtų jus, černogorus, perspėti neaikvoti žmonių ir kraujo be viltį ir kvailioj karė, kuri gali sutrukdyti, bet niekad — nesusitabdyti musų perėjimo per jusų šalį."

vien artilerijai. Užvakar veikimas prie Gomelio buvo nesvarbus, bet jame svarbu štai kas. Čia yra stipri vokiečių batarėja, susidedanti iš didžiųjų kanuolių ir šaudanti stipriai šoviniais. Ji kasdien apipildavo šrapneliais pirmąją liniją ir atsarginius rusų apkasus. Retkarčiais budavo ir pėstininkų atakos, kurios visuomet budavo atmušamos. Užvakar rusai pradėjo smarkiau apšaudyti vokiečių batarėją ir 11 ryte ją jau nutildė.

Tas parodo, kad rusai jau išrišė amunicijos klausimą. Dabar jau štabas nebeaprubėžiuoja kiek šovinį turi būti išleista.

Rusų armija yra ir gi papildyta naujais kareiviais. Kiek ji neteko kareivių, tiek dabar papildyta naujais. Tuo tarpu vokiečiai savo kariuomenę išgabeno į kitus frontus ir paliko ginti pozicijas vien atsarginius. Pinksio pelkėse kur buvo visas regimentas, dabar yra tik du batalionai atsarginių. Vokiečiai matomai nesitiki laimėti persiveriančios pergalės siame fronte ir jų tranšėjos intaisytos vien tik defensivui. Du syk padidinta skaičius kulkasvaizdžių, o apkasuose intaisyta visi patogumai žiemos kampanijai.

Rusai tik dėl streategiškųjų išrokavimų kol-kas nepradeda generalio ėjimo priekyn.

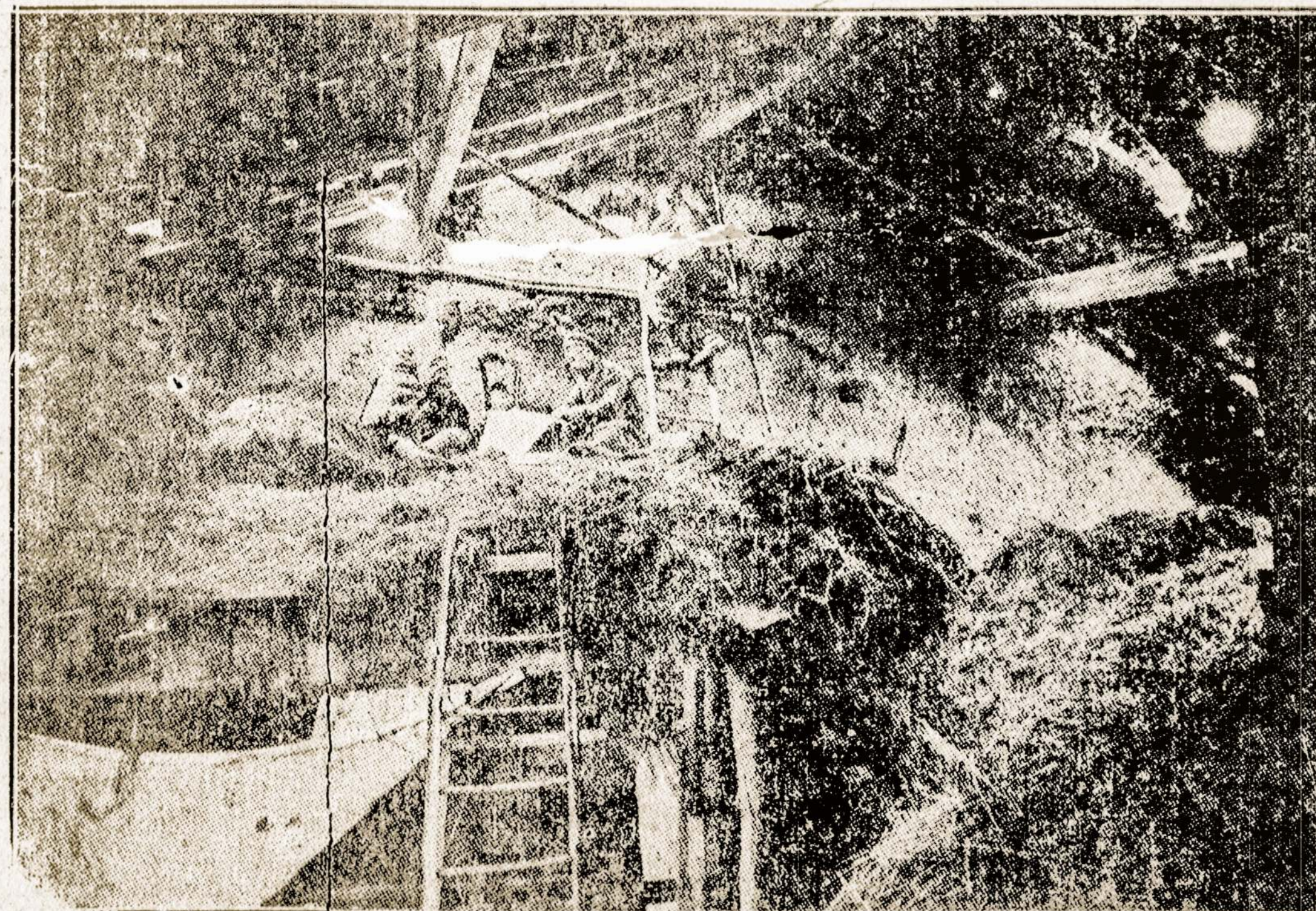
RUSŲ ARMIJĄ KAUKAZE

BERLINAS, gr. 28. — Iš Konstantinopolio gauta žinia, kad rusų armija Kaukaze yra visai sudemoralizuota iš priežasties šalčio, bado, choleros, karšligės ir netikusio aprūpinimo. Lenkai, kurių namai yra vokiečių užimtoje vietoje prašo juos siųsti namo, arba ir patįs apleidžia armiją.

NEW YORKAS, gr. 28. — Šiandien Rotterdam laivu išplaukia ypatingas Wilsono pasiuntinys pulk. House; Brand Whitlock, Amerikos ambasadorius Belgijoje ir kapitonas Karl Boy-Ed, atšauktasai vokiečių ambasados palydovas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT NAUJENAS.

IS KARĖS LAUKO FRANCIJOJ

Vokiečių žvalgai pasislėpę ant tvarto daboja francūzų armijos judėjimus, taipgi veikimą vokiečių artilerijos.

150,000 albanų mirė iš bado

keliai pamačiau laikraščio 19 ir 20 d. gruodži.

Anglai atmušė turkus Mesopotamijoje

Apšvietos taryba nesusitaikė apie pakelimą mokytojams algų

ALBANAI MIRŠTA IS BADO.

RYMAS, gr. 28. — Sulyg W. Howard, savininko Amerikos šelpimo laivo Albania, kuris nuvežė badaujančius albanams 200 tonų miltų ir dabar sugrįžo į Rymą, 150,000 albanų jau mirė iš bado šiais metais ir toks pat likimas laukia kita tiek albanų ateinančiais metais.

"Per paskutinius du metus, — sako Howard — Albanijoje buvo neužderėjimai. Normaliai gyventojų yra 1,000,000. Prie jų prisidėjo 200,000 serbų pabėgėlių, atvykusių be maisto ir turinčių tik beverčius serbų pinigų. Jie su savim atsivedė dar 20,000 austrų belaisvių, kuriuos irgi reikėjo maitinti.

"Du metai atgal graikai su naikino 225 kaimus ir miestelius Berah apygardoje, o serbai daugiau kaip 100 kaimų Sanjak apygardoje, palikdami daugiau kaip 200,000 gyventojų be maisto ir pastogės, kurie dar ir ikišiol negalėjo atsigausti ir atsislėpti namus." Tie žmonės miršta tukstančiais."

ANGLAI ATMUSĖ TURKUS.

DELHI, Indija, gr. 28. — Smarki turkų ataka ant anglų pozicijų prie Kut-el-Amara liko atmušta su dideliais turkams nuostoliais. Turkai neteko 600—800 kareivių. Anglų nuostoliai — mažiau 200.

ANGLAI LAIMEJO FRANCIJOJ.

LONDONAS, gr. 28. — Neoficialiai iš Paryžiaus pranešama, kad anglai Armentieres apygardoje padarė kontr-ofensivą,

kur vokiečiai buvo pradėję smarkiau veikti.

Po artilerijos prisirengimo anglai padarė netikėtą ataką, persiveržė per vokiečių pirmąją liniją ir suėmė 800 belaisvių. Abiejų pusių nuostoliai dideli.

Iš Amsterdamo pranešama, kad vokiečiai siunčia austrus ir turkus į Belgiją.

MOKYTOJAMS GAL BUTI BUS PAKELTA ALGA.

Vakar apšvietos tarybos susirinkime buvo svarstyta apie pakelimą mokytojams algų. Ginčytasi trys valandis ir prie jokio nutarimo neprieita. Prieš 1916 m. biudžetą, klausimas apie pakelimą algų atidėta ant tolau.

Tarybos advokatas pranešė, jei nieko nebus nutarta iki 1 d. sausio, pakėlimas algų automatiškai įeina galėn ir mokytojai turės tiesą reikalauti jo.

"Du metai atgal apšvietos taryba nutarė pakelti algą Chicago mokytojams nuo 1 d. sausio 1916 m. \$100—\$120 į metus. Tarp šalininkų pakelimo buvo ir Jacob M. Loeb.

Dabar tas pats Jacob M. Loeb, kuris kiek laiko atgal stengėsi uždrausti mokytojams prigulėti prie Chicago Mokytojų Federacijos susaukė vakar apšvietos tarybos susirinkimą, kad apsvarsčius kaip čia tą pakelimą algų atmetus, nes esą trūksta pinigų.

Kaip aprokuojama, pinigų mokykloms, kad ir pakeltų algas, netik netruks, bet dar liks bet matyt Loeb nori tik atkeršyti 3,200 Chicago mokytojų, kam jie pasipriešino jo juodašimtis komas užmačioms.

Tėciaus tam nepritaria nė artimiausieji Loeb draugai balsavusieji už jo taisykles. Holpuch, vienas iš smarkiausių Loeb remėjų ir balsavęs 1914 m. prieš pakelimą mokytojams algų, pasakė kad nereikėjo prižadėti, gi jei jau prižadėta, prižadėjimą reikia išpildyti, arba apie tai reikėjo pagalvoti daug ankščiau, o ne paskutinė dienoj.

RY. nios iš kad rusų u. inteikęs Rum. caro Mikalojaus riame Rumunijai jos teritorijos, jei j. prie tulkinkinkų.

REIKALAUJA GELEŽI-KELIŲ PRIEMĖJŲ.

DALLAS, Tex., gr. 28. — Bankers' Trust Co. iš New York delei neušimokėjimo nuosimčių pareikalavo, kad Texas & Pacific Railway būtų paskirtas priėmėjas. Byla bus nagrinėjama 31 d. sausio.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily, including Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company.
Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 1506.
Entered as second-class matter March 7,
1914, at the Post office at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cents;
by mail, one year \$6.00. Outside Chicago,
by mail, one year, \$5.00.
Sunday Edition ("Nedėlios Naujienos")
yearly subscription \$2.00; 6 months \$1.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
Eina iš Chicago kasdien ir nedėlidienais.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiojimą 12 centų
savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje me-
tams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
"Nedėlios Naujienos":
Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00
Pavienis "Naujienų" numeris 2c; "Nedė-
lios Naujienų"—5c.

Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.
Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Redakcijos
StraipsniaiKALBOS
APIE VIENYBĘ.

Ko nori tie žmonės, kurie dabar prisipyrę kalbina visas partijas vienyti?

Jeigu jie nori, kad partijos susidėtų bendram veikimui, tai kodėl jie atsisakė nuo bendro veikimo, kada buvo tam geriausia laika — pereitųjų metų seimui praigai ir vėliau?

Jeigu jie nori, kad susivienijimas suartintų partijas ir priremtų dirvą bendram veikimui, tai kodėl jie nuolat ir nuolat ardo visokią susiartinimo galimybę?

Šitokie klausimai turi ateiti į galvą kiekvienam žmogui, kuris žodžius skaito ne įrankiu paslėpti mintis, bet jas išreiškia.

Išties. Metai suviršum laiko atgal pirmutiniai užtriubijo apie visų lietuvių vienybę klerikalais. Ir jie pirmutiniai suardė ją! Visi atmena, kaip klerikalai išvadžiojo, jogei tik susivieniję į daiktą lietuviai gali išnaudoti šį svarbų istorijos momentą savo tautos labui. Mažiausias atidėliojimas grasi-nus pavojum, esąs "nusidėjimas prieš tautą" (kun. Kemėšio žodžiai Chicagos inteligentų pasikalbėjime)! Umu laikui tečiaus pasirodė, kad klerikalų norėta ne susivienyti su kitomis srovėmis, bet *suvienyti savo spēkas*. Todel "vienybės" sąlygos, kurias jie statė kitoms srovėms buvo tokios, kad jas net dešinysis tautininkų sparnas ("Vienybė L.", "Lietuva") pasikalbėjime!

Umu laikui tečiaus pasirodė, kad klerikalų norėta ne susivienyti su kitomis srovėmis, bet *suvienyti savo spēkas*. Todel "vienybės" sąlygos, kurias jie statė kitoms srovėms buvo tokios, kad jas net dešinysis tautininkų sparnas ("Vienybė L.", "Lietuva") pasikalbėjime!

Ne geriau elgiasi ir tautininkai. Pernai jie turėjo progą sudaryti šokią — tokią koaliciją su socialistais, bet jie suardė ją. Tautininkams Brooklyno seime socialistai pasiūlė visai priimamas taikymosi sąlygas (kai kurie tautininkai sakė, kad socialistai dar net perdaug dideliu kompromisus). Socialistai

nutarė kartu su tautininkais steigti Lietuvos Šelpimo Fondą, žinoma, atskirdami nuo to Fondo politikos dalykus; jie sutiko, kad aukos būtų siunčiamos Lietuvon per Mokslo Draugiją; jie užėmė Fonde tikslai pusę vietų (nors seime socialistų buvo beveik du trečdaliu), ir iš tos pusės vietų svarbiausioje vietoje jie pastatė žmogų, už kurį balsavo ir visi tautininkai. Bet tautininkai tą koaliciją suskaldė; už tai, kad socialistai šale jų kandidato į išdėlininkus paskyrė dar ir *bepartyvišką* kandidatą, jie atsimetė nuo L. S. F. skyrė dar ir *bepartyvišką* kan-ir *ėmė varyti prieš jį, alvirą a-gilaciją*. Jie paskelbė, kad rinkdamos aukas nukentėjusiems nuo karės, mūsų srovės turinčios varyti tarp savęs konkurenciją, idant pasisekimas toje konkurencijoje parodytų kiekvienos srovės stiprumą ir intekmę visuomenėje! Ir šitaip politikaudami tokiame be-partyviškam darbe, kaip nukentėjusių nuo karės šelpimas, tautininkai nesidrovėjo šlyščiausiais budais kelti visuomenėje neuzsitikėjimą link to Fondo, kurį jie patys buvo įsteigę kartu su socialistais, ir ypatingai link socialistų — jų organizacijos ir atskirų jų veikėjų. A. a. "Lietuvos" lapelis, pavyzdžiui, viešai intarė socialistus noruose pavogti aukas ir suvartoti jas savo partijos tikslams, ir tą begėdišką intarimą pakartojo kiti tautininkų organai!

Vienok ir politikoje socialistai nesišalino griežtai nuo koalicijos su tautininkais. Užtenka paminėti, kad jie Brooklyno seime siūlė tokias rezoliucijas politikos klausimuose, už kurias balsavo ir tautininkai. Suprantama, kad tos rezoliucijos turėjo būti labai bendroje formoje išreikštos; bet kitaip juk ir negalėjo būti. Socialistai negalėjo reikalauti, kad tautininkai išsižadėtų savo pažvalgų ir pritartų smulkiam socialistiškam programui, lygiai kaip jie nemanė, kad tautininkai vers socialistus pasirašyti po jų programą. Bet išėjo kitaip. Kuomet socialistai siūlė tiktai tokius dalykus, kuriems gali, nenusidėdamas prieš savo sąžinę pritarti ir tautininkas ir net klerikalas, tautininkai užsispyrę pervartė seime grynai tautišką spalvą nudažytas rezoliucijas (del kurių net jų pačių tarpe nebuvo pilno sutikimo!). Ir kada socialistai prie to nepriėjo, tai jie padarė bjaurų skandalą ir mėgino suardyti visą seimą.

Nejaugi po visų šitų atsitikimų galima tikėti, kad tautininkai dabar tikrai nori bendrai veikti su kitomis srovėmis, įprast šios neišsižadės savo principų ir nepasiduos tautiškų reikšnių diktaturai? Sakysite, kad tautininkai per metus laiko įgijo daugiau proto ir lakto, ir kad jie dabar nesielgtų taip, kaip metai laiko atgal? Bet kame yra to užtikrinimas? Tautininkai, tiesa, atsisakė nuo fondo konkurencijos — bet tai delto, kad jie toje konkurencijoje *pralaimėjo*; jie, tiesa, liovėsi vaginę ir kitokiais šlyščiais intarimais juodindami socialistus — bet tai delto, kad jie *neįsivertė* tais budais pasiekti savo tikslo. Vienok kas gali užtikrinti, kad jie (vadovaujančioji tautininkų didžiūma) nemėgins prie progos vėl tą pačių įrankių griebtis? Proga jiems gali pasitaikyti. Jeigu tautininkai susijungtų su klerikalais, tai jiems vėl švystelėtų viltis suvartoti socialistus "į ožio ragą". O tautininkų eilėse matosi stipri tendencija (palinkimas) prie tokio susi-

jungimo. Dalis jų jau visiškai persisunkus ta dvasia, kuri viešpatuoja "kemėšinėje partijoje" (atsiminkite chuliganišką "Vienybės L." ataką ant "Laisvės"). Jeigu klerikalai parodytų truputį daugiau politiško išmanymo ir pakantos, tai blokas jų su tautininkais (arba bent su dešiniuoju tautininkų sparnu) įvyktų kaip bema-tant, ir tada vėl — "ura ant socialistų"!

Mes esame pagalios įsitikinę, kad visa ta "vienybės" agitacija randa pritarimą kaip klerikalų, taip ir tautininkų eilėse daugiausia tiekiai delto, kad ji išrodo jiems geriausių įrankių *kovot prieš socialistus*. Jeigu socialistai prisidės prie srovų koalicijos, tai jie turės arba daryti tą, kad liedvi srovė padiktuos (o jiedvi beveik visuose klausimuose stovi ant vienos odos pozicijos), arba susilauks iš jų smarkiausių užsipildinėjimų; štai, "Lietuva" jau išankstai grasina nepaklusniam koalicijos nariams amžina paniekos ir pasmerkimo. O jeigu socialistai neprisidės prie koalicijos, tai jį išeigs dvi kitos srovės ("Katalikas" pataria net socialistų visai nepriimti ir koaliciją ir tuomet pati savaimi įvyks priešsocialistiška klerikalų ir tautininkų talka. Žodžiu, ar šiaip ar taip vers, agitacija už vienybę gali pakenkti socialistams: taip mano daugelis tautininkų ir klerikalų, ir delto jie tą agitaciją taip uoliai ir varo.

Yra, be abejonės ir nuoširdžių vienybės šalininkų, kurie jos nori del kokių nors praklėsnų tikslų, bet gaila, kad jie nemoka praversti rubežiaus tarp savęs ir tų žmonių, kurie vienybės skraiste nori tikslai pridengti savo partyvišką biznį.

Atviras žodis krikščioniškai draugijai

H. Kuteris

Drengame kalėjimo kambarėje sėdi prasižengėlis, — jo kojos apkaltos geležiniais rėžiais. Apie jo langą krotus vienintėlis jo draugas voras išraizgęs savo tisklus ir slepinin-gai tyko pagauti sau uodą, kuris retkarčiais atsilanko šioje vietoje.

Kaip tai pasidaro, kad žmonės patenka kalėjimui?

Ten tulas palietė savo turtin-gesnio kaimyno turtą, — bet ar teisybė, ką laikraščiai rašo, kad namuose jis turįs pulkėlį vaikų, kurie veltui meldžiasi duosos, ar teisybė, kaip vėliau paaiškėja, kad pati draugija in-varė jį tan beviltin padėjimui? Ar visi tie vaizdai apie draugiš-čiaurumą ir nepaisymą, kuriuos atidengia sumanus apgy-

nas, yra teisybė? Vargė, dažnai, labai dažnai tai yra teisybė. Kas mums lieka sakyti? Ką gi reiškia tasai vagystės ap-kaltinimas? Ką reiškia prisakymas "Nevogk"? Ar šandieninės moderniškos draugijos betvarkiam gyvenime nes-kamba tai karčiu pasityčioji-mu?

Suprantama, žodis "Nevogk" yra neatmainomas įstatymas, švenčiausias iš prisakymų, suteiktas paties Dievo, kuris kadam taipgi pasakė: "jei tavo žemėje randasi koks beturtis, kurį Dievas tau suteikė, neuž-kietink savo širdį ir neatitrauk ranką nuo tavo nelaimingo brolio. Tarpe jųsu neprivalo ras-ties nė vieno beturčio." Bet ar mūsų krikščioniška draugija gali turėti tiesę prieš šito žodžio? Ar visa mūsų išdirbystės tvarka nėra viena didelė ir be-galinė vagystė? Ar tuo kasdien-na neapvagiama beturčių buti-miausios teisės?

Kurie didieji žemės savininkai, kurie pasiglemė sau didžiausią žemės plotus, nėra valsty-bės pripažinti plėšikai, kurie at-ima kitiems pragyvenimą?

Ir štai dar tuliems ateina gal-von mintis — rašyti tiems nežy-miems vagiliukams ant kalėjimo durų dešimtį Dievo prisakymų!

Nebusime viepusiai. Yra pra-sižengėliai kurie pasidaro to-kius ne iš skurdo ir nedate-liaus, bet liuosu noru pasirin-kę šį amatą, prasižengėliai, kurie patįs prirengia sau keltę, kurie tyčiojasi iš kiekvieno į-statymo ir apie jų nubaudimą nepaiso. — Kodel?

Tamstos sakysite: labai tei-singa, kad tokie esti įmetami tarpe keturių sienų ir tuo pada-romi nekenksmingais.

Ar tamstos suprantate, ką no-rite tie pasakojant *Veteranas*.

Belaisvis įeško giminių

Iš Vokietijos, iš belaisvių sto-tyklės Buetow, "Naujienų" re-dakcijai atsiuntė laiškėlį belais-vis Bolelaw Pawlowicz, paci-nas iš Suv. gubernijos, Seinų pavietai. Jisai prašo padėti jam surast gimines, gyvenančius A-merikoje, Newark, N. Y. Laiš-kelyje yra prierašas ir nuo be-laisvio Juozo Rimšos.

Gal musų skaitytojai iš Ne-warko galėtų pasiteirauti apie B. Pawlowicz gimines ir jeigu surastų juos, nurodyti jiems to adresą?

Žemiau paduodame tą laiškė-lį lietuviškom vertime.

"Giliai gerbiamas p. Redak-toriau!

"Aš, Bolelaw Pawlowicz, iš bažnytkimio Lazdijų, Suvai-kių gubernijos, Seinų pavietai, 10 mėnesių išbuva nelaisvėje, kaip kareivis, ir geisčiau su-

rašti savo brolių Zigmuntą Paw-lawiczą, svogerį Mateuszą Bry-saczą, seseris Marę Brysaczienę Mariją Brysacz) ir Juzę Waszkevičienę (Juzefą Wasz-kiewicz). Visi jie gyvena a-pie 20 metų Newark'e, N. J., Hillside Pl. ir Essex Foundry (gal faundrėje dirba? Red.), bet aš nebeatmenu, kokia gatvė ir koks namo numeris. Lau-kiu iš jų laiškio ir pinigškos pa-gelbos.

"Su pagarba

"B. Pawlowicz."

Belaisvio adresas toks:

Germany

Kriegsgefangenen-Lager
Buelow-Pommern-Deutschland
No. 9801
Boleslaw Pawlowicz.

Amerikos Lietuvių
Gyvenimas

Mūsų korespondentų
Pranešimai.

ROCKFORD, ILL.

19 d. gruodžio mūsų klerika-lai sumanė pagarsinti savo ap-snudusią "mykolinę" draugiją — parengę prakalbas. Kalbė-tojų buvo kviestas tulas Chmie-liauskas iš Chicago. Taigi musiškiai buvo pradėję besi-pusti: girdi nušluostysime no-sis tiems bedieviams... Bet Die-gas norėjo kitaip ir mūsų kle-rikalai patįs ipuolė į bedie-viams kasamą duobę. — Kalbė-tojas neatvažiavo! Kas daryti — prisėjo melstų tulų vietos biz-nierėlių. Žinoma, tam to tik ir reikėjo. Na ir kad tamstos ži-notumėte — toks jomarkas, toks gyrimas savojo kromelio! Net ir visuomenė tylinčios motė-rėlės — ir tos pasakė, kad tai esąs didelis "blofas"... Be to, tas spykeris" norėjo parodyti savo "aš:" kalbėjo iki tol, kol žmonės ėmė atsisveikinti su svetaine.

Antras kalbėjo... kunigėlis. Šis prisipažino, kad esąs ne kal-bėtojas, galbut "mylimi klausy-otjai" nesuprasia jo žodžių ir tt. Reikia pripažinti — jis tu-rėjo tiesą! Kunigėlis kalbėjo "apie viską" ir ir sykių "apie nieką." Ir draugystė ir "dva-sią šventą" ir istoriją ir val-džią — viską sudėjo į kupetą ir padarė iš to oratorišką "chop-sų" jų"...

Gaila tų mūsų klerikalų. Jų vardo sarmatijasi ir šiaip jau netoli jų stovintį žmonės. Rei-kėtų jiems imti pavyzdį iš so-cialistų: pas juos kalbėtojų į-vaies! Kodel? Ot, del tos pa-prasčiausios priežasties — jie dirba už idėją, o ne biznį!

Perkuno Kulka.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimų

Tuoju įtrink D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letu-
vinių nušlytėtas naminis budas
Tikras tikslai su pažymėta marke
"TKARA"
25c. ir 50c. butelėlis visose aptikose arba
stašiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

GRAND RAPIDS, MICH.

Netikėtai pamačiau laikraš-tyje kad 19 ir 20 d. gruodžio Grand Rapids'e kalbės žinomas misionierius — M. X. Mockus. Na palauk, sakau, važiuosiu gi pasiklausyti to pamokslininko. Nutarta — atlikta. Sulaukęs kalbamės dionos sėdau trauki-nin ir "duil!"

Turiu prisipažinti, kad aš daugiau tikėjauši iš M. X. Moc-kaus. Ypač maniau, kad jisai išties rimtas žmogus. Trupu-tį apsirikau. Mane nustebino kalbėtojo drasa, ir perdaug tan-kus vartojimas "riebių" žodžių aiškinant kai-kurias ištraukas iš Biblijos. Pavyzdžiui, p. M. X. Mockus neturi "širdies" tiems šventųjų išsireiškimams, kuriuose kokiū nors budu pa-giriama turčiai. Tai esą "mės-las" (!) ir senos žydų pasakos. Toliau kalbėtojas labai netei-singai aiškino vieną krikščio-nių prisakymą, butent "Neuž-mušk." Jisai išvadžiojo, kad visi žmonės esą žmogžudžiai. Girdi, vieni padaro ginklus, o kiti su tais ginklais žudosi. — Kalbėtojas klįsta, viena jau to-del, kad žmonės (krikščionys) nedaro, tai iš liuosu noro, bet esti priversti prie to kitų ga-lingesnių spēkų. Antra — jų protavimo organai yra užnuo-dyti ty, kurie iki šiol valdė pa-saulį. Valdžios (patrialdimo) ir kunigijos (religiškų prieta-rų). Kaltinti tečiaus juos užtai neišdrįs joks protaujantis žmogus.

Pagalios keičias išsėjo p. M. X. Mockaus "aiškinimas" a-pie Abraomo, Jokubo ir kitų į-pėdinius. Tulas iš publikos užsimanė paklausti kalbėtojo: kame esanti "kvailiausia" (!) vieta Biblijoje. — P-as Mockus ir nūšliverė aną paminėtą pa-ragrafą. — "Vyrai, ar jūs gir-dėjote, — šaukia kalbėtojas, — buvo gadyne kuomet mūsų pirmtakumai turėjo atlikti mo-terų amatą — gimdyti!" Toks "aiškinimas," mano nuomone, neišlaiko jokios kritikos. Jei-gu p. M. X. Mockus būtų per-skaitęs ir pagalvojęs ką norima pasakyti tame paragrafe, tai, suprantama, jisai būtų drovė-jęsis panašiai "aiškinti."

Abelnai, tokios prakalbos gal ir atneštų tulą naudą mūsų žmonėms, tačiau reikėtų jas geriau, tinkamiau sutvarkyti, o kas svarbiausia — reikėtų ne-pamiršti ir etikos taisyklių.

Svečias P. M.

ROCKFORD, ILL.

Norėčiau pasiaiškinti — tu-las "Senas Kareivis" korespon-dencijoje iš Rockfordo nuolat iškraipo mano pavarde. Vie-ną sykį, pavyzdžiui, jis rašo B. Jušas, antrą — B. Jusas. Gi iš-tikro turi būti — D. Jusius. Pa-tarčiau teisingiau rašyti var-dus ir pavardes. D. Jusius.

DETROIT, MICH.

Gruodžio 18. S. L. S. 21 kp. buvo parengs draugišką vaka-rėlį. Vakarelis susidėjo iš dai-nų, tautiškų žaislų ir vakarie-nės. Bėvakarienaujant užsi-minta ir apie Lietuvą — nuken-tėjusius jos gyventojus. Au-kų surinkta \$11.75, kurios bus pasiųsta į L. S. Fondą.

J. Alozas.

